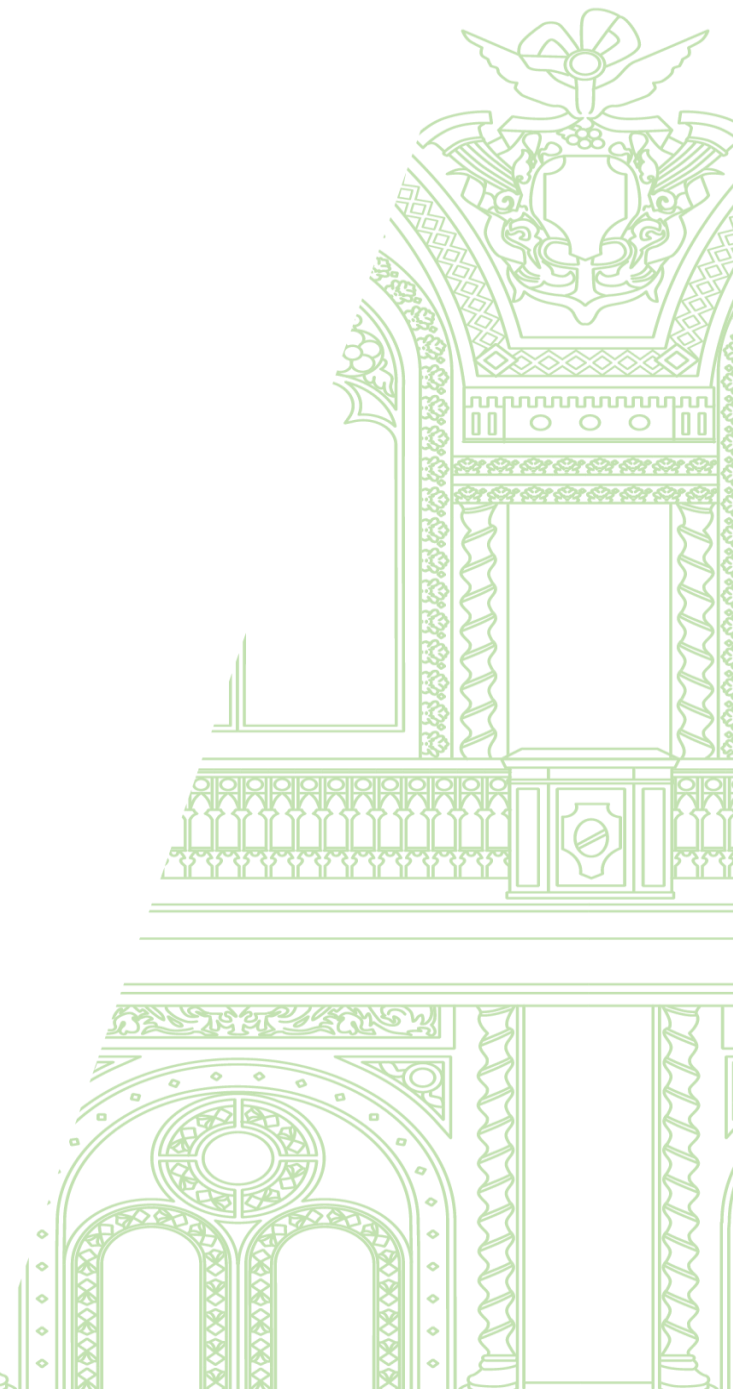

National Bank
of Ukraine

Розрахунок LCR: типові помилки та рекомендації. Впровадження NSFR

Київ, вересень 2018

Зміст

- 1) Огляд помилок та рекомендації щодо розрахунку LCR;
- 2) Рекомендації щодо бек-тестування LCR;
- 3) Плани запровадження NSFR;

Особливості подання звітності

- Файл 6EX «Дані для розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR)»;
- На основі даних файлу 01;
- Подається у форматі xml не пізніше 7-го робочого дня після звітної дати;
- 215 показників: з них 105 – розрахунок LCR, 110 – бек-тестування LCR (дані про фактичні відтоки та надходження);
- На основі первинних даних банків кілька форм звітності для користувачів НБУ – у т. ч. Коефіцієнт покриття ліквідністю LCR та Дані про фактичні відтоки та надходження;
- Протягом тестового періоду банки подають звітний файл раз на місяць. Після тестового періоду планується щоденний розрахунок та щомісячне звітування;

Поширені помилки та технічні складності в розрахунках LCR

---

1) Помилки технічного характеру:

- Недотримання одиниць виміру;
- Подача нульових значень у звітному файлі;

2) Помилки методологічного характеру:

- Некоректний розрахунок ВЛА;
- Некоректне зважування даних при розрахунку LCR;
- Некоректний розрахунок очікуваних відтоків;
- Некоректний розрахунок очікуваних надходжень;

Типові помилки при розрахунку ВЛА

- *Банкноти та монети.* Неправильне врахування резервів за готівковими коштами (B6E002). Додавання до загального обсягу ВЛА (A6E001) замість віднімання від показника «Банкноти та монети» (B6E001);
- *Коррахунок в НБУ.* Зменшення коррахунку у НБУ на обов'язкові резерви (ОР) у показнику B6E003. Банки повинні подавати дані про залишок на коррахунок. Водночас, при розрахунку загальної суми ВЛА (A6E001 НВ, A6E006 всі валюти), а також при розрахунку LCR (A6E005 і A6E010) ОР від ВЛА віднімаються;
- *Кошти на коррахунках в інших банках з рейтингом не нижче інвестиційного класу.* Помилкове включення до ВЛА у нацвалюті. Ця складова є тільки у інвалюті;
- *ОВДП.*
  - Некоректна розбивка за строками та валютами;
  - Некоректне врахування справедливої вартості та коригуючих коефіцієнтів;
  - Неврахування обтяженості;

Розрахунок суми ОВДП для ВЛА. Приклад

На балансі банку на 01/09/18 100 шт. ОВДП

- У т. ч. 50 шт. ОВДП номіновані у гривні з погашенням у 2019 році:
  - 2 шт. заблоковані для продажу;
  - 2 шт. заблоковані під забезпечення виконання договірних відносин;
  - 46 шт. вільні від зобов'язань;
- У т. ч. 50 шт. ОВДП номіновані у дол. США, вільні від зобов'язань:
  - 5 шт. з погашенням у вересні 2018;
  - 45 шт. з погашенням у 2020 році;

Облігації	Номінал	Справедлива вартість	Коригуючий коеф-т
ОВДП/19/гривня	1000	1050	0,90
ОВДП/20/долар	1000	970	0,94
ОВДП/18/долар	1000	980	0,95

Розрахунок суми ОВДП для ВЛА. Приклад (продовження)

Які суми потрібно включати до ВЛА НВ та ВЛА ІВ?

ВЛА НВ – $48 * 1050 * 0,9 + 45 * 970 * 0,94 * \text{курс UAH/USD на 31/08}$

ВЛА ІВ – $5 * 1000 * \text{курс UAH/USD на 31/08}$

Важливо:

- показник А6Е011 (сума за ОВДП зі строком погашення більше 30 днів) тільки у національній валюті;
- ОВДП заблоковані під забезпечення виконання договірних відносин – обтяжені;
- ОВДП заблоковані в цілях маркет-мейкерства відповідають умовам необтяженості;
- ОВДП з погашенням у звітному місяці включаються за номіналом;

Зважування даних при розрахунку LCR

- Подання у файлі 6EX виключно зважених показників є помилкою. Подвійне зважування (банком і алгоритмом НБУ) призводить до суттєвого викривлення розрахунків;
- Показники A6E005 і A6E010 - коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR)) - повинні бути остаточними, тобто із врахуванням усіх коефіцієнтів;
- Показники A6E002 і A6E003 – сукупні очікувані відтоки і сукупні очікувані надходження – розраховуються з врахуванням коефіцієнтів;
- Решта показників не зважується.

Розрахунок очікуваних відтоків

Важливо:

- Правильно визначити, як враховується складова – контрактні відтоки чи балансовий залишок;
- Віднести кошти до правильної категорії з відповідним коефіцієнтом відтоку;
- За показниками А6Е020, А6Е024, А6Е030 (суми строкових вкладів ФО, СГД, небанківських фінустанов, за якими отримано повідомлення про їх повернення) очікуються ненульові суми;

Розрахунок очікуваних надходжень

Поширені помилки:

- Включення до очікуваних контрактних надходжень дефолтних кредитів;
- Часто завищеними є надходження за кредитами СГД (більше ніж загальні операції з клієнтами строком до 31 дня відповідно до даних ф. 631);

Важливо:

- Нараховані доходи за складовими ВЛА включаються у очікувані надходження (показник А6Е072);

Рекомендації при розрахунку LCR

- Аналізувати дані файлу 6EX, перевіряти їх на логічність та коректність;
- Налаштувати перевірку на основі співставлення з даними файлу A7;
- Звертати увагу на екстремальні значення, які скоріш за все вказують на помилки у розрахунках;
- Переконалися, що дані файлу 6EX є коректними і значення LCR відображає стан справ з ліквідністю;
- Визначитися з цільовим значенням LCR відповідно до показників ризик-апетиту до ризику ліквідності;
- Використовувати LCR для внутрішніх процедур управління ризиком ліквідності;

Бек-тестування LCR

Цілі:

- Перевірка якості даних про очікувані відтоки та надходження;
- Отримання додаткової інформації з метою перевірки/вдосконалення методики розрахунку;

Реалізація:

- Інформація подається так само за 30 днів, через місяць після розрахунку LCR;
- Найбільш детальна інформація подається про фактичні надходження з фокусом на ФО та СГД.

Особливості розрахунку фактичних надходжень (кредити)

---

4 види показників:

- Сума фактичних контрактних надходжень грошових коштів (в тому числі лонгацій та/або суми отримані за погашенням кредитів з наданням нових траншів/сум кредитів протягом звітного періоду) за договорами та клієнтами в цілому, які використовувалися для формування показника A6E0XX станом на попередню дату розрахунку LCR та очікувалися протягом 30 днів, за повністю працюючими кредитами;
- Сума фактичних контрактних надходжень грошових коштів за погашенням кредитів з наданням нових траншів/сум кредитів протягом звітного періоду за договорами та клієнтами в цілому, які використовувалися для формування показника A6E0XX станом на попередню дату розрахунку LCR та очікувалися протягом 30 днів за повністю працюючими кредитами;
- Сума контрактних грошових коштів не отриманих у зв'язку з продовженням строків договорів (за клієнтами в цілому), які використовувалися для формування показника A6E0XX станом на попередню дату розрахунку LCR та очікувалися протягом 30 днів, за повністю працюючими кредитами;
- Сума фактичних надходжень грошових коштів за договорами та клієнтами в цілому, які НЕ використовувалися для формування показника A6E0XX станом на попередню дату розрахунку LCR, за повністю працюючими кредитами та не були очікувані в межах контрактних надходжень протягом 30 днів;

Особливості розрахунку фактичних надходжень. Приклад

Фактичні контрактні надходження = фактичні надходження коштів до банку + надходження за рахунок нових траншів + лонгації

На 01/08/2018 банк надав кредит ФО на 1000 грн зі строком погашення 14 днів. Станом на 01/09/2018 у цього самого клієнта є кредит у сумі 700 грн.

Фактичні контрактні надходження = 1000 грн

Надходження за рахунок нового траншу = 700 грн

Лонгації = 0

Фактичні понад контрактні надходження = 0

Якщо інша валюта нового траншу не включається в роловер (фактичні надходження).

Особливості розрахунку фактичних відтоків (депозити)

---

4 види показників:

- Сума фактичних грошових відтоків протягом 30 днів за строковими вкладками, які були повернуті згідно з отриманим повідомленням про їх повернення, за договорами, які використовувались для формування показника A6E0XX;
- Сума фактичних грошових відтоків протягом 30 днів за строковими вкладками (за винятком вкладів стосовно яких отримано повідомлення про їх повернення), за договорами, які використовувались для формування показника A6E0XX;
- Сума пролонгованих та повторно укладених договорів/контрактів за строковими вкладками, які згідно з умовами договорів мали бути повернені протягом 30 днів (за винятком вкладів стосовно яких отримано повідомлення про їх повернення), за договорами, які використовувались для формування показника A6E0XX; *нові договори старих клієнтів*
- Сума за новими договорами/контрактами за строковими вкладками фізичних осіб укладеними протягом 30 днів; *нові договори нових клієнтів*

Особливості розрахунку фактичних відтоків. Приклад

У роздрібного клієнта 31/07/2018 закінчився строк 12-місячного депозиту. 02/08 вкладник отримав кошти в сумі 1000 грн, 15/08 – відкрив новий депозит на 800 грн;

В даному випадку:

A6E153 – 1000 грн

A6E154 – 800 грн

Якби клієнт забрав депозит 31/07 фактичний відтік для липня;

Важливо:

- Якщо інша валюта нового депозиту нові (а не повторно укладені) договори;
- Вклади, які відображались у показнику A6E021 «Сума інших строкових вкладів фізичних осіб незалежно від строку повернення», за якими термін погашення не наступив та не було дострокового розірвання договору, не відображаються у показниках бек-тестування.

Плани запровадження NSFR

- Проект «Методики розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)» опрацьовується в НБУ;
- Базельський комітет з банківського нагляду запровадив NSFR з 01/01/2018, але у більшості країн показник не став обов'язковим нормативом. В ЄС ухвалення відповідного регламенту лише очікується;
- Винесення Методики на розгляд правління НБУ планується у III кв. 2019; Очікується тривалий період застосування в тестовому режимі;
- Перед винесенням на правління планується обговорення проекту з банківською спільнотою, у т. ч. в рамках Робочої групи;

Розрахунок показника NSFR

- Найбільш ліквідні активи не потребують стабільного фондування;
- Неліквідні активи потребують на 100%;
- Для дотримання NSFR ASF повинно бути > RSF.

Мета: поглинання шоків ліквідності на горизонті понад рік шляхом зменшення невідповідності між строками активів та пасивів

Наявна сума стабільного фінансування (ASF)	Коефіцієнт	Необхідна сума стабільного фондування (RSF)	Коефіцієнт
Капітал	100%	Готівкові кошти. Кошти в ЦБ.	0%
Інші зобов'язання (строком ≥ 1 рік).		Необтяжені депозитні сертифікати	
Роздрібні депозити (строком <1 рік).	90%	Цінні папери	5-50%
Кошти нефінансових установ, органів влади, центробанків (строком <1 рік).	50%	Кредити нефінансовим установам, органам влади, центробанкам (строком <1 рік).	50%
Інші зобов'язання та фінансові інструменти (наприклад, деривативи).	0%	Кредити фізичним особам (строком >1 рік).	65-85%
		Інші активи (наприклад, активи в дефолті)	100%

Питання до обговорення при розробленні NSFR

- Врахування деривативів;
- Врахування операційних депозитів;
- Врахування обтяженості активів;